

יום ספורט בשילוב מתמטיקה לכיתות ד', בית הספר "ישורון"

כתבו: אולגה ליטבין, גל אוליאל, חנה בן עמי ושני כהן

ביום שלישי, ה-27.05.14, קיימנו בבית הספר יום ספורט בשילוב מתמטיקה לשכבת כיתות ד'.

החלטנו לקיים יום זה במגרש הספורט שבבית הספר, כאשר כל כיתה הגיעה בשעה המיועדת לה לביצוע הפעילות. בזמן שהתלמידים הגיעו למגרש, נלהבים ונרגשים, חילקנו אותם למספר קבוצות וכל אחת מהן פעלה בתחנה אחרת בה הם ניסו לצבור כמה שיותר נקודות עבור הכיתה כולה. לאחר זמן מוקצב, הקבוצות עברו תחנה, כך שיצא שכל התלמידים נחשפו לכל התחנות ולכלל נושאי הלימוד.

התחנות השונות הותאמו לנושאי הלימוד במתמטיקה של כיתות ד', ע"פ הנחייתה של רכזת המתמטיקה בבית הספר. תכננו את התחנות כך שכל תחנה תכלול פעילות גופנית המשלבת את נושאי הלימוד אותן ביקשה רכזת המתמטיקה להכניס ביום זה:

• שברים – מציאת חלק מכמות

• שברים פשוטים – חיבור חיסור עם מכנים זהים

• סימני התחלקות ב- 2,5,10,3,9

• מספרים טבעיים עד מיליון

יש אתגר רב בחשיבה על יצירת תחנות שמשלבות נושאים ממתמטיקה יחד עם פעילות גופנית. אך עם שיתוף פעולה של הצוות וסיעור מוחות יצירתי ורענן, הצלחנו להגיע לתחנות הבאות:

באולינג מספרים (סימני התחלקות): על התלמידים היה לפגוע בעזרת כדור-יד בבקבוקים שעליהם היו מספרים שמתחלקים בספרה 9 או בספרה 10. כל פגיעה בבקבוק נכון, זיכתה את הקבוצה בנקודה. כל פגיעה בבקבוק שגוי, הורידה נקודה לקבוצה, כך שמעבר לידיעת המספרים המתחלקים נכונה, היה על התלמידים להתרכז ולפגוע במדויק בבקבוקים בכדי להגיע לניקוד המקסימלי.

העבר את המספר (סימני התחלקות): כל תלמיד קיבל מספר אותו היה צריך לשמור אצלו עד לסיום המסלול שעבר בעזרת "סקוטר". לאחר שסיים את המסלול, היה עליו להניח את המספר בחישוק המתאים לפי סימן החלוקה שלו- חישוק בו נמצאים המספרים המתחלקים בספרה 2, חישוק בו נמצאים המספרים המתחלקים בספרה 3 וחישוק בו נמצאים המספרים המתחלקים בספרה 5.

סדר את המספרים (מספרים טבעיים עד מיליון): על התלמידים היה לעבור במסלול סולמות קואורדינציה ולקחת מספר המונח בתוך חישוק בסוף המסלול. לאחר איסוף המספרים כולם (15 מספרים), על התלמידים היה לסדר את המספרים מהקטן לגדול.

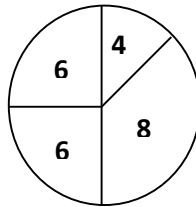
קטן או גדול (מספרים טבעיים עד מיליון): חילקנו שטח מוגדר לשני חלקים המאפיינים את שני המספרים אותם מנחה התחנה בכל פעם. כאשר מנחה התחנה הרים 2 כרטיסיות עם מספרים שונים, היה על התלמידים לעבור לצד של המספר הגדול יותר (דומה ל"ים-יבשה").

*בכיתות גבוהות יותר ניתן לבלבל את התלמידים ובכל פעם להכריז: "עליכם לעבור לשטח של המספר הקטן יותר..." / "עליהם לעבור לשטח של המספר הגדול יותר" וכן הלאה.

מרוץ שליחים (שברים פשוטים): על התלמידים היה לצעוד על קביים, כאשר בסיום המסלול היו צריכים לקחת תרגיל המורכב משברים פשוטים ולהניח את התרגיל בתשובה הנכונה לפי החישוקים הבאים: תוצאה הגדולה מ-1, תוצאה הקטנה מ-1, תוצאה השווה ל-1.

דומינו (שברים פשוטים): על התלמידים היה לעבור מסלול סלאלום ומשוכות, כאשר בסיום המסלול מחכה להם כרטיסיית דומינו. כאשר סיימו לאסוף את כל הכרטיסיות היה על התלמידים לסדר את כל הכרטיסיות כך ששתי כרטיסיות ישלימו לאפס או ל-1 (כך למשל כרטיסייה עם 3/5 התאימה לכרטיסייה של 2/5 – משלים ל 1 וכרטיסייה של 2/4 התאימה לכרטיסייה של 1/2).

מלא את העוגה (שברים – מציאת חלק מכמות): על ריצפת המגרש ציירנו עוגה מתמטית בעזרת דלגיות. על התלמידים היה למלא את העוגה ב-24 כדורי טניס, כך שיתאימו לכל חלק בעוגה. לדוגמא, בחלק של "רבע עוגה" היה על התלמידים להניח רבע מ 24 כדורים- כלומר 6 כדורים.

יום לפני האירוע, עברנו בין כיתות ד' והודענו על קיום יום ספורט בשילוב מתמטיקה. תדרכנו את התלמידים להגיע עם בקבוקי מים, כובעים, חולצות "נבחרת מתמטיקה" (אותם קיבלו מבית הספר) והרבה מוטיבציה ☺.

את כלל התחנות ארגנו בבוקר, ותדרכנו את 18 התלמידים מכיתה ו' שהתנדבו לעזור לנו להפעיל את התחנות ביום זה. בכל תחנה היו 2-3 מפעילים שהיו אחראיים למתן הסבר על התחנה ורישום הניקוד אותה הקבוצה צברה.

המתנדבים הפגינו רצינות, אחריות ומשמעת אישית, והצליחו להסביר את מטרת התחנה ולאסוף את הניקוד בעצמם, מה שאפשר לנו להיות חופשיים יותר למתן פתרון בעיות ולשליטה טובה יותר על האירוע.

בכל התחנות ראינו כי התלמידים מפגינים חשיבה, יצירתיות ושיתוף פעולה, והכל על מנת להצליח בתחנות בצורה המיטבית. לכל הילדים ניתנה ההזדמנות ללמוד, כאשר חברי הקבוצה היו רשאים לסייע זה לזה במשימות המתמטיות.

במהלך היום קיבלנו פרגון רב מהנהלת בית הספר ומצוות המורים, וחשנו סיפוק וגאווה מעשייתנו המשותפת והמשמעותית.

לאחר שכל הכיתות סיימו את התחנות, אספנו את דפי הניקוד וספרנו את הנקודות. התלמידים כבר היו מתוחים ורצו לדעת מי היא הכיתה המנצחת.... עברנו בשלושת הכיתות והכרזנו על הכיתה שצברה את מירב הנקודות, הכיתה המנצחת שזכתה בפרס מתוק. ברגע ההכרזה התלמידים שאגו מרוב אושר וצרחו משמחה 😊. גם המתנדבים מכיתות ו' זכו לפרס מרענן על עבודתם הקשה ביום זה.

בסיום יום זה, החלטנו להשאיר את כל הכרטיסיות ואמצעי העזר הנלווים שהכנו ליום זה בבית הספר, כהוקרה על תהליך הלמידה המשמעותי אותו חוינו.

אנחנו שמחים שיצא לנו להתנסות בהקמת יום ספורט בשילוב של נושא מקצועי כמו מתמטיקה, נושא שלא היה ברור מאליו שניתן לשלב דרך חינוך גופני.

אנו ממליצים בחום לנסות לשלב את שיעורי החינוך הגופני עם נושאים מקצועיים אחרים, ולהיווכח כמה מעניין ומסקרן זה יכול להיות 😊.